

Perussuomalaisten ryhmäpuhe Jämsän kaupunginvaltuustossa 28.11.2022 kuntastrategiasta ja talousarviosta

-Puheen piti valtuustoryhmän puheenjohtaja Pekka Kataja

Nyt käsiteltävänä olevan Jämsän uuden kuntastrategian kunniaksi on nostettava , että se ainakin tämän hetkisen tiedon valossa seisoo jalat kiinni maan pinnassa ilman ylioptimistisia haihatteluita.

Olemme hyväksymässä nyt esitetyn yhdessä ja yhteistyössä valmistellun strategian, mutta toteamme, että maailma muuttuu ympärillämme varsinkin nyt erittäin nopealla ja arvaamattomalla tavalla, joten se tuo suuria haasteita hyvienkin strategioiden pitkäjänteiselle noudattamiselle ja toteuttamiselle.

Itse asiassa tämä sama asia tuo erittäin suuria haasteita ensi vuoden 2023 talousarviolle ja varsinkin taloussuunnitelmalla, joka ulottuu vuoteen 2025 saakka, puhumattakaan vuoteen 2026 ulottuvasta investointisuunnitelmasta.

Keskeinen asia ensi vuoden ja kaikkien muidenkin taloussuunnitelmavuosien suhteen on täysin epäonnistunut sote- uudistus, jonka myötä uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa 1.1.2023 eli heti ensi vuoden alusta. Kukaan ei tiedä, eivät edes koko uudistuksen ”poliittiset äidit” tiedä, miten tässä tulee jatkossa käymään sote –toimintojen rahoituksen riittävyyden suhteen ja sitä kautta sote –palvelujen määrän ja laadun suhteen.

Jo nyt kuitenkin tiedetään, että ainakaan valtion Keski-Suomen hyvinvointialueelle myöntämät rahat eivät tule alkuunkaan riittämään nykyisten palveluiden järjestämiseen. Lupauksia lisärahoituksesta on tosin hallituksen suunnasta heitelty, mutta sitovat päätökset siitä puuttuvat. Tässä pelissä ihmisten terveys ja hyvinvointi tunnutaan pantavan syrjään. Eikö se merkitsekään uudistajille ”piirunkaan vertaa” vaan jotkin muut tavoitteet!

Maan hallituksen ääneen lausuma tavoite on ollut taata saman tasoiset sote- palvelut kaikkialla ja kaikissa kunnissa koko maassa. Kun rahat eivät riitä, niin tapahtuuko tasapäistäminen siis siten, että sieltä palveluita lakkautetaan ja vähennetään, missä ne on hoidettu hyvin ja missä ne ovat huomattavasti keskimääräistä paremmalla tasolla ja niihin on käytetty keskimääräistä enemmän rahoja, kuten esimerkiksi Jämsässä? Pahaa pelkäämme, että juuri näin tulee käymään!

Oman Jämsän sairaalan tulevaisuuden jatko on siis enemmän kuin liipasimella, samoin moni muukin palvelumme. Kukaan ei tiedä mitään ainakaan vuoden 2026 jälkeisestä sairaalan kohtalosta.

Koska tiettyjen sisäilma- ym. ongelmien vuoksi sairaalan toiminta olisi uhattuna jo aivan lähiaikoina, niin olemme erittäin tyytyväisiä, että ensi vuoden talousarvioon sisältyy sairaalamme peruskorjaukseen 1,5 miljoonaa euroa jo ensi vuodelle ja lisää 2.84 miljoonaa vuodelle 2024. Tässä investoinnissa olemme päätöksenteossa täysin ”puun ja kuoren välissä”, sillä emme voi tietää jatkuuko sairaalan toiminta vuoden 2026 jälkeen. Mutta sen toki tiedämme, että toiminta loppuisi varmuudella ainakin jo ennen sitä, elleimme tätä peruskorjausta tekisi.

Varmuudella tiedämme kuitenkin, että maan hallitus leikkaa meiltä kuten muiltakin kunnilta niiden kuntaveroprosenteista pois 12,64 %-yksikköä. Joten Jämsän veroprosentiksi jää vuodelle 2023 siis 8,36 %, jolla on pärjättävä. Toisaalta hyvinvointialueelle siirtyy 88,7 miljoonaa euroa aiemmista menoistamme ja 85 miljoonaa aiemmista tuloistamme. Valtionosuutemme jäljelle jäävien kaupungin tuottamien palveluiden järjestämiseen ovat ensi vuonna 5,1 miljoonaa euroa, kun ne ovat aiemmin olleet 47,4 miljoonaa. Nähtäväksi jää, miten tällä pärjätään.

Heti voidaankin sanoa, että ei näillä ja jäljelle jäävillä muilla tuloilla pärjätäkään ilmeisesti ensi vuonnakaan eikä ainakaan varmuudella jatkossa. Kaupungin talouteen näyttää nyt syntyvän huima 3-4 miljoonan euron rakenteellinen alijäämä. Nyt on ”hyvät neuvot kalliit” !

Tämän rakenteellisen alijäämän korjaamiseen meidän on ryhdyttävä jo ensi vuonna ja jatkettava sitä koko taloussuunnitelmakausi 2023-2025. Tässä ajassa talous on saatava tasapainotetuksi, sillä muussa tapauksessa uhkaamme joutua kriisikunnaksi. Jos näin kävisi, niin silloin meiltä ei enää mitään kysyttäisi, vaan ministeriön ”mustatakkiset miehet” tulisivat ja sopeuttaisivat. Heidän tekemänsä leikkaukset ovat varmuudella kipeitä ja rumia, kuten tiedämme muiden kuntien aiemmista kriisikuntamenettelyistä.

Kaupungin ylivoimaisesti suurimmaksi toimialaksi jää tämän vuoden jälkeen sivistystoimi erilaisilla hyvinvointipalveluilla lisätynä. Tässä suhteessa voimme olla huolettomia, sillä sivistystoimen talousarviot ovat aina pitäneet. Siellä on aina osattu elää sillä, mihin rahat ovat riittäneet. Tästä suuren kiitoksen ansaitsee sivistystoimenjohtaja Leena Kilpeläinen ja hänen loistava henkilöstönsä!

Jämsässä olevan koulutustarjonnan yllä leijuu juuri nyt ”Kuolon ja tuhon viikatemies”. Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradia aikoo lakkauttaa täysin vastoin vuonna 2008 tehtyä Jämsän ja Jyväskylän koulutuskuntayhtymän sekä koulutuskuntayhtymän muiden jäsenkuntien välillä tehtyä järjestämissopimusta Gradia Jämsän itsenäisenä oppilaitoksena ja sen lisäksi lakkauttaa sieltä seutukunnallemme tärkeät matkailu-, ravintola- ja laboratoriolinjat.

Jämsän on alettava asiantuntevien lakimiesten avustuksella välittömästi selvittää eroamista koko Gradiasta ja liittymistä johonkin toiseen koulutuksen kuntayhtymään. Ottajia meille kyllä olisi jonossa asti, yhtenä hyvänä esimerkiksi Sastamalan koulutuskuntayhtymä Sasky, joka hoitaa muun muassa Patrian lentokone- ja komposiittikoulutusta.

Jämsä omistaa Jyväskylän koulutuskuntayhtymä Gradiasta 17,88 %. Lähtekäämme siis muuhun suuntaan ja viekäämme mukamme tuo osuus Gradian muhkeasta taseesta!

Muitakin uhkia on, kuten inflaatio, korkojen nousu, kunta-alan palkkaratkaisujen tuleva taso, energian hinnat, jatkuva väestökato. Tässä vain muutamia mainitaksemme.

Lopuksi kiitos kaikille ryhmille ja henkilöstölle kuluva vuodesta ja hyvää Joulun odotusaikaa.